

Geacht lid van de gemeenteraad,

De beheerstichting van de Neswaarden beheert en coördineert namens de gemeente het strand, het zwemwater en de speeltuin van de Neswaarden (www.deneswaarden.nl). Wij hebben eerder onze zorgen over het wensbeeld geuit bij initiatiefnemers ([hier](#)) maar omdat naar ons idee te weinig met deze zorg werd gedaan (zie o.a. [hier](#)) hebben we tijdens de carrousel 14 maart jl. opgeroepen tot een aangepast plan met een veel kleinere verondieping en met minder risico (zie [hier](#)). We hebben gemeend dat het u bij de besluitvorming wellicht helpt als we de kern van onze zorg nog wat proberen te verduidelijken. We willen graag het volgende bereiken;

1. Het gebied nog mooier maken dan het is door een breder gebruik mogelijk te maken.

Het plan bevat voor omwonenden en recreanten aantrekkelijke ontwikkelingen. Het is ons niet helemaal duidelijk welke plannen wel en welke niet gerealiseerd kunnen worden vanwege het eigendom van derden. Om te inventariseren welke recreatieve wensen gedragen worden door de gebruikers hebben we via de Dorpsraad een enquête (zie [vragenlijst](#)) verstuurd. De uitslag van de enquête is op 27 maart a.s. te vinden op onze site (www.deneswaarden.nl). Na twee dagen zijn er al meer dan 120 reacties ontvangen. De meest gewenste voorzieningen zijn nog niet zo omvangrijk dat een grootschalige verondieping nodig is om dit te financieren.

2. Een beheerbaar recreatiegebied.

Als beheerstichting denken we na over de consequenties van de nieuwe inrichting voor het beheer. We willen graag in de toekomst het recreatiegebied op het huidige hoge onderhoudsniveau houden. En bij voorkeur in samenspraak met de vrijwilligers van Roda Boys. Het huidige plan versterkt de huidige kwaliteiten en leidt ons inziens ook tot meer recreanten.

3. Risico's voor de zwemwaterkwaliteit zo klein mogelijk maken.

a. *De huidige diepe plas heeft een uitstekende zwemwaterkwaliteit.* Het doorzicht is bijvoorbeeld meer dan 2 meter wat volgens Kaderrichtlijn Water classificatie zeer goed is. Doorzicht is een schatter voor de biologische kwaliteit waarbij doorzicht groter dan 2 meter een indicatie is van een hoge biologische waterkwaliteit ([stowa](#)). Ook de huidige ecologie van de plas is waardevol: er komen ondergedoken waterplanten voor (inclusief een zeldzamere soort puntig fonteinkruid), er zijn rijk begroeide oevers, er is structuur aan de oevers door kleibanen met gaten, en zijn mosselbanken en er zit vis.

b. *We vinden dat er zonder echte noodzaak een te groot risico wordt genomen door de voorgenomen verandering van het (ecologisch) karakter van de diepe plas.* Het gaat daarbij op dit moment niet om uitvoeringsaspecten (kwaliteitsbewaking van de grond, vertroebeling tijdens storten etc.) maar om de mate van verondieping. De plas is 30 m diep waardoor vanaf een meter of 8-10 de temperatuur 's zomers constant is en het water vanaf die diepte nagenoeg stil staat. Wat in de warme bovenlaag instroomt en/of groeit en afsterft, bezinkt in de diepte. Opwerveling van deeltjes naar de bovenste lagen van het water is gering en daarom is het water helder, schoon en zeer geschikt als zwemwater. Kortom, dat het Esmeer nu goed functioneert komt door de grote diepte en het grote volume van de plas. Deze natuurlijke zuivering zal door de verkleining van de diepte van de plas afnemen en de veerkracht tegen een ecologische omslag verminderen. Ook is een kleiner volume vanzelfsprekend gevoeliger voor verontreiniging dan een groot volume bij gelijkblijvende aanvoer van verontreinigingen vanuit de omgeving. De plas is voedselrijk waardoor het gevaar van algengroei altijd een risico voor de kwaliteit van het zwemwater is.

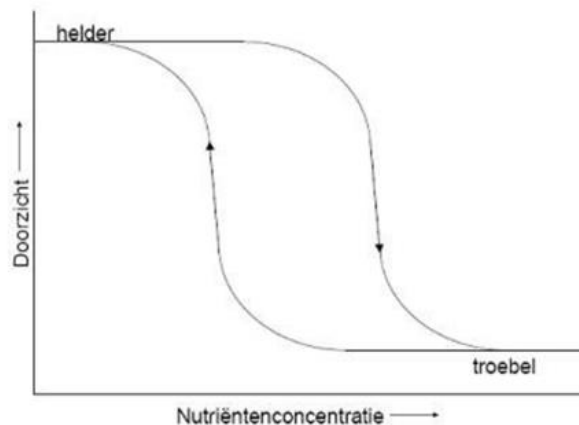
c. *Het is niet eenvoudig om een veilige maat voor verondieping vast te stellen waarmee problemen met de zwemwaterkwaliteit te voorkomen zijn, want:*

- Er bestaan geen richtlijnen of praktisch toepasbare kennisregels voor
- Een beoordeling van de voorgenomen verondieping met modellen is kostbaar en vereist meer kennis van verontreinigingsbronnen en meetgegevens uit de plas dan beschikbaar zijn
- er is geen ervaring met grootschalige verondieping in vergelijkbare omstandigheden die als leidraad kan dienen
- problemen manifesteren zich niet acuut, daarom hebben metingen tijdens de uitvoering wat dit risico betreft niet veel waarde (natuurlijk wel om acute problemen te signaleren)

Wij zijn van mening dat Staatsbosbeheer noch bureau Stroming garantie kunnen geven dat de waterkwaliteit niet verslechtert bij deze mate van verondiepen. Er is een reële kans dat de kwaliteit wél verslechtert. We denken dat het niet veel meerwaarde heeft als ingezet wordt op extra onderzoek of bureaustudies om daarmee de risico's van het huidige plan te onderbouwen, dit zal de intrinsieke onzekerheid die bij dit soort ecologische ingrepen hoort niet voldoende verkleinen.

- d. *Voor een goede risico inschatting moet niet alleen de kans dat het mis gaat worden bekeken maar ook de gevolgen die dat heeft, en of die gevolgen zijn te herstellen.* Juist daar zit ook grote zorg bij de beheerstichting. Ecosystemen zijn veerkrachtig, dat wil zeggen dat ze lang bestand zijn tegen toenemende stress. Zo blijft een plas bij toenemende belasting met voedingsstoffen (nutriënten) lang helder, wanneer eenmaal een omslag naar een troebel systeem heeft plaatsgevonden moet de belasting met voedingsstoffen veel verder terug dan op de 'heenweg', zie richting pijltjes in onderstaande figuur ([stowa](#)).

Een troebel ondiep watersysteem weer helder krijgen is moeilijk, kostbaar en kan lang duren. Hierdoor kan zo'n plas, als het mis gaat, vele jaren niet als recreatiewater dienen. Volgens ons is het veel verstandiger het risico te verkleinen door een veel beperktere verondieping toe te passen.

- e. *Volgens ons zou het voor een ecologische kwaliteitsimpuls ook volstaan om een deel van de bestaande oevers te vergraven ([stowa, p145](#)) en of een strook natuurvriendelijke oevers van enkele tientallen meters aan de noordzijde aan te leggen.* Hiermee kan naar onze mening de natuurontwikkeling, het vergroten van de diversiteit en de eisen vanuit de Kaderrichtlijn Water mee bereikt worden. Het lijkt ons niet functioneel om ruim 2/3 van de plas te verondiepen als het doel (ondiepe)natuurvriendelijke oevers en oevervegetatie is.

Verstandiger lijkt het ons om een voorzichtige benadering te kiezen en niet méér te verondiepen dan voor de ecologische impuls nodig is. Door te accepteren dat daar veel kleinere (financiële) opbrengsten bij horen zal het draagvlak vanuit de omgeving groeien. Uitdaging voor de gemeente is wat ons betreft om SBB binnenboord te houden zodat ook in toekomst in het gebied vruchtbaar samengewerkt kan worden. Wij dragen graag bij om gezamenlijk de levensvatbaarheid van zo'n kleinere maar kostendekkende verondieping uit te werken. Toetsing van het uiteindelijke plan door onafhankelijke expert raden we nog steeds aan.

Met vriendelijke groet,

Bestuur Stichting De Neswaarden
Maart 2019